

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
MELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3 PENGŐ
 Egyes szám ára hétköznap 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 FŐMUNKATÁRS
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16
 Szerkesztőség T. 347. • Kiadóhivatal T. 3-48

A kultursorompó

(In.) A képviselőház legutóbbi ülésén egy interpellációval kapcsolatban szóba került a kisántant kultursorompója. A gondolat szabadság szabaddoktrínájára most üli ugyanis tíz éves jubileumát annak a balkáni vesztegzárnak, mely egynéhány heti- és napilapon kívül *csanakamagyarországi* sajtóterméket nem enged át a trianoni mesgyén. Az elhangzott interpellációra Walko külügyminiszter olyan értelmű választ adott, hogy a kisántant kultursorompója nemcsak a „békeszerződés”-sel, de az emberi jogokkal is ellenkezik, ami a nemzetközi jog szempontjából korrigálásra vár. „A kormány tehát figyelemmel kíséri a kérdést és nem nyugszik addig, amíg a kielégítő megoldáshoz nem juttatja a problémát.”

Ezek után a magyar nemzetnek minden reménye megvan, hogy a sorompót illetően a nemzetközi tárgyalások újabb tíz esztendőre biztosítva legyenek. Folyik a harc a kultursorompó ellen. A lényeg azonban marad a régi. S ez a bizonyos lényeg a külügyminiszter következő kis mondatában van elárva: „A kultursorompónak egyik célja a békeszerződések tarthatatlanságát tárgyaló lapkritikák elnyomása...”

A mondat végére három pontot illesztettünk. Itt következne ugyan is azok a hárompontos szabaddoktrínás lapok, melyek előtt a kisántant vámsorompója éjjel-nappal nyitva áll, amelyek tehát egész irányukkal, szellemükkel és alapításuk céljával garantálják, hogy a békeszerződések tarthatatlanságát soha egy szóval sem érintik. Ezek pedig: a „Népszava”, „Magyar Hírlap”, „Esti Kurír”, „Szinházi Élet”, no és az elmaradhatatlan „Nyugat”...

Mint hogy a magyar királyi kormány Walko miniszter felelős szavai szerint nem nyugszik addig, amíg a problémát meg nem oldja, figyelmébe ajánljuk a felsorolt lapokat. Készséggel elismerjük, hogy a kultursorompót kölcsönös megegyezések, nemzetközi szerződések vagy népszövetségi „nyomás” (!) nélkül máról-holnapra nem lehet megnyitni. Azt azonban, hogy egyes idegenszemlék s hazafiatalan sajtóorganumok be ne mehessenek a megszállott területre, még ma délelőtt megteheti a kormány. A „Hajduföld” hasábjain már tíz év óta követeljük a szabaddoktrínás lapok sajtó beszüntetését. Ha a „Népszava”, „Esti Kurír”, „Magyar Hírlap” és rokonszörű társaik valamennyien megszületett bárányok lennének, ha a keresztény-magyar faji és nemzeti gondolat ellen még csak egy sort sem irtak volna, ugyis rászolgáltak a beszüntetésre. Mert tisztelettel kérdezzük, hogy a trianoni megaláztatottság zidiek esztendejében, méghozzá Csonkamagyarország területén, nem követ-e el államellenes cselekményt az olyan „hírlapírás” és „irodalmi” termelés, mely a balkáni kultursorompó kedvéért a magyar állam ezerszázados egységét öt részre felosztó békediktátu-

mot *céltudatosan* nem részesíti kritikában?

Mikor a politikai szempontból teljesen közömbös „Magyar Orvos”, „Illatszerezés” és „Közlekek” — mint irredenta szaklapok ki vannak tiltva a megszállott területről, ugyanakkor a zsidó nagyképszerűséggel *irodalmasdít* játszó „Nyugat” szabadon sétálhat át a kultursorompók alatt.

Mondjuk azonban azt, hogy ez nem csinál pozitív hazafiatlanságot. De mit szólunk a szabaddoktrínás „Magyar Hírlap”-ról, az oláh és cseh színházakat reklámozó „Szinházi Élet”-ről, a destruktív „Esti Kurír”-ről, vagy pláne a „Népszava”-ról, melyet minden egyes száma után tíz ok alapján is lehetne tiltani?...

A külügyminiszter tegnapi felszólalása ezt a körülményt nem vette tekintetbe. Már pedig itt van a dolog lényege. Mert a „kultursorompó” nem engedi be a szinmagyar sajtótermékeket s ez a megszállott magyarok lelki és erkölcsi kárára szolgál. Ez azonban csak baj, de a sza-

badkőmíves-zsidó újságok beeresztése *deltretörő veszedelem* is. Tesék csak elképzelni, hogy a magyar külügyminiszter parlamenti beszédét a Felvidéken és Erdélyben sehol sem olvassák, de a „Magyar Hírlap”-ból s a kisántant többi kedvencéből mindenütt olvassák a kormánytagok meggyanúsítását, Fábian rágalmaikat, az egyetemi ifjuság becstelenségét gyalázását és hogy a belügyi államtitkár a „gyilkosságok eltussolója”... Igen, ezekről olvashatnak odaát s a „Szinházi Élet”-ből azt is megtudhatják, hogy egy budapesti szerkesztőségben milyen sokra tartják a csehszlovák irodalmat...

Ime, a kultursorompó egyik oldala, méghozzá az az oldal, mely a mi irányunkba esik s amelyhez mi már régés-régen hozzányulhattunk volna... Hogy miért? — miért nem? Nehezen lehetne megmondani. Talán azért, mert beleragadt a „kultur” szóba s ez is azok közé az életbevágó problémák közé tartozik, melyet csak kulturfőlényvel lehet elintézni...

Vasárnap tiltakozik Debrecen népe a trianoni szégyenbéke ellen

Felhívás a debreceni közönséghez

Tíz éve immár, hogy az ezeréves sorsüldözött magyarságra a hónóhajtott béke és nyugalom helyett ráborult az éj, a nyomor és szenvedés.

Tíz éve, hogy a Trianonban megpecsételt határrablás elvette nyugalomunkat, elvette kincseinket, elvette testvéreink, szülőink sírját s stabilizálta a csonka-testen a nyomort és szenvedést.

Tíz éves mártírság után mindég erősebben, mindég viharzóbban kell feltörni igazságunknak: ezt így nem bírjuk tovább!

Debrecen egész népe az elmúlt esztendőben a csonka országban először emelte fel keserű és őszinte szavát, először mondta oda a világnak, hogy ezt a mai helyzetet nem bírjuk tovább! Debrecen népe békét és igazságot kért, követelt!

Ez a béke és igazság azonban késsik, bár csalahatalan jelek arra mutatnak, hogy a világ szunnyadó lelkiismerete ébredszik. S ezt az ébredező lelkiismeretet a mi őszinte világgá kiáltott szavunkkal akarja erősíteni a Revíziós Liga s ezért hívja fel az ország egész népét, hogy november 18-án egységesen emelje fel szavát s a világ nemzetei által törvényre emelt népszövetségi egyezségokmány alapján kérje, követelje a béke, az élet érdekében a revíziót.

Debrecen népe!

Akkor, amikor az egész ország népe világgá kiáltja, hogy a tíz éves igazságtalanságot nem bírjuk tovább, Debrecen népe népez is újra fel kell emelnie szavát!

Debrecen népe!

Vasárnap, 18-án revíziós gyűlést

tartunk s ez alkalommal a Népszövetséghez fordulunk s kérjük, követeljük a rend, béke és nyugalom érdekében a revíziót.

Debrecen népe!

A demonstráló népgyűlésen mindenkinél ott kell lenni! Együtt akarattal kell megmutatnunk, hogy a revízió, az igazi béke kell. Mint az egész ország, úgy Debrecen népe is ezt kéri, követeli; mert nélküle nem élhet tovább!

A tiltakozó népgyűlés Debrecenben vasárnap, november 18-án lesz az Arany Bika disztermében. A népgyűlés szónoka Rugonfalvy Kiss István egyetemi tanár, Ferenczy Károly, a Magyar Távirati Iroda igazgatója pedig a revízió ügyében határozati javaslatot terjeszt a nagygyűlés elé. Ezt megküldik Genfba, a Népszövetség főtákarágának, valamint Angliába Rothermere lordnak.

A nagygyűlés napján az iskolák tanulóifjusága felvonulást rendez. Ebben a felvonulásban résztvesz a közönségnek az a része, amely esetleg nem férne be a Bika disztermébe. A felvonuló csapatok déli 12 órakor gyülekeznek a Kossuth-szobor előtt. Ugyanakkor Debrecen minden templomában megkondulnak a harangok és egy félórán keresztül fognak szólni. A háztulajdonosok ezen a napon nemzetiszínű zászlót tűznek ki házuakra, de a trianoni gyász, a tiltakozás jelül a zászlóra fekete szalagot kötnek.

Csüttörtökön különben véglegesen megállapították a nagygyűlés sorrendjét.

A nagygyűlés november 18-án d. e. 11 órakor az Arany Bika szálloda disztermében kezdődik.

Programja a következő: 1. Nemzeti Híszkegy, éneklő a Városi Dalárda. 2. Elnöki megnyitó. Tartja dr. Olchváry Zoltán a kir. itélőtábla elnöke. 3. Ünnepi beszéd. Rugonfalvy Kiss István ny. egyet. tanár, dékán-tól. 4. Nem, nem soha! Éneklő a MÁV Egyetértés Dalkör. 5. Határozati javaslat. Előterjesztő Ferenczy Károly, a MTI igazgatója. 6. Himnusz, éneklő a Városi Dalárda. A nagygyűlés után 12 órakor gyülekeznek az Arany Bika szálloda előtti téren a tanuló ifjuság, hol részére és a diszterembe be nem fért közönség részére rövid ünnepély lesz a következő műsorral: 1. Himnusz, előadja a MÁV fuvós zenekar. 2. Bihary László szavalata. 3. Beszél Benedek Sándor MÁV főmérnök. 4. Rákóczi induló, előadja a MÁV fuvós zenekar.

A rendezőbizottság értesíti az érdeklődő közönséget, hogy ülőhelyek csak az erkélyen és páholyokban lesznek, melyek kizárólag a nők részére tartatnak fenn. Felhívja tehát az érdeklődő hölgyközönség figyelmét arra, hogy tekintettel a nagyobb érdeklődésre és tolongásra, helyeket idejében foglalják el, mert a rendezőbizottságnak nincs módjában számozott helyeket fenntartani.

A háztulajdonosokat kéri, hogy a gyászünnep külső díszének emelésére és együttérzésük jelül gyászszalaggal bevont nemzeti zászlót tűzzenek ki. Ugyancsak megkéri a bizottság az egyházak vezetőit, hogy 11 órakor kondittassák meg a gyászjelül a templomok harangjait.

Debrecen közönsége, melynek szent öröksége a nemzet önállóságának, szabadságának szeretete, bizonyára méltóképen vesz részt az impozáns tiltakozó nagygyűlésen.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének debreceni csoportja felkéri a tagjait, hogy családjaikkal együtt teljes számban jelenjenek meg a tiltakozó nagygyűlésen s már 11 órakor legyenek az Arany Bika disztermében.

Csendes nap a képviselőházban

Budapest, november 15. A Ház mai ülésén Görgey István beteriesztette a külügyi és közgazdasági bizottság jelentését. Majd harmadszori olvasásban fogadták el a tegnapi letárgyalt törvényjavaslatokat és áttértek a viziberuházásokról szóló törvényjavaslat folytatólagos tárgyalására. A mai ülésen a kormánypárt szónokai szóltak a javaslatokhoz és emelték ki a beruházási program jelentőségét. Klein Antal, Éhn Kálmán, Csik József, Simon András, majd Jókai Ihsz Miklós szóltak a javaslatokhoz, amelyet örömmel üdvözöltek és elfogadtak.

Láng János a közegészségügyi, Lukács György pedig a közjogi bizottság jelentését terjesztette be.

A vizügyi beruházásokról szóló ja-

Ára 12 fillér

vaslat további tárgyalása során Kocsán Károly, Csák Károly, Hodossy Gedeon, Ehry Márton és Meskó Zoltán szóltak a javaslatához, akik azt elfogadták.

A vita utolsó szónoka Szabó Sándor volt, aki párhuzamot vont a turkesztáni, egyiptomi és olaszországi évezredes nagy vízszabályozási rendszer és a magyarországi állapotok között. A javaslatot elfogadta.

Ezután az elnök napirendi javaslatot tett, mely szerint a Ház legközelebbi ülését holnap délelőtt tartsa és azon a vízügyi javaslatot, valamint a mai napirenden szereplő még el nem intézett többi jelentéseket tárgyalják. A Házelnök indítványát vita nélkül elfogadták. Majd felolvasták a kereskedelmi miniszter írásbeli válaszát Kabók Lajos egyik régebbi interpellációjára. Az interpelláló képviselő nem volt jelen. A Ház a választ vita nélkül elfogadta.

Nem sokkal 2 óra után az ülés véget ért.

Véres harc oláh csendőrök és a lakosság közt

Kolozsvár, november 15. Segesvár közelében levő Albesti községben összeütközés történt a falu lakossága és a csendőrök között. A csendőrség fegyverét használta, minckévetkezében a parasztok közül többen megsebesültek. Az összeütközés során a csendőrök parancsnoka is megsebesült. A falu lakossága azt állítja, hogy az összeütközést a csendőrök provokálták azzal, hogy erőszakkal feloszlatták az új kormány ünneplésére összegyűlt tömeget.

Mentésközben elsüllyedt egy hajó 17 matrózzal

London, november 15. Az angol partvidéken a Rye-fok közelében súlyos szerencsétlenség történt. Egy rigai gőzös a La Manche-csatorna közelében hatalmas viharral küzdött. Az angol partról egy mentőhajót küldtek segítségére, a parttól alig félmérföldnyire felborult a mentőhajó és annak 17 főnyi legénysége a tengerbe veszett. Halálküzdelmüket a partról lehetett látni és a lakosság tehetetlen rémületében sirt és imádkozott a parton. Eddig tíz holttestet halásztak ki, a hullámok a felborult mentőhajót is partra vitték. Röviddel a szerencsétlenül járt mentőhajó elindulása után már jelentés érkezett, hogy a fenyegetett rigai hajó egész legénységét egy német gőzös vette fel s nincs szükség segítségre.

Csalásért ítéltek el Reitzer Mórt

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni törvényszék Rézler tanácsa előtt állott tegnap magánokirathamisítással vádolva Reitzer Mór ügynök. A múlt év tavaszán Reitzer felkereste Vértesy Gábor kabai vendégülöst, akinél mint Frommer Mór ügynök mutatkozott be s előadta, hogy a vendéglős egyik budapesti hitelezője megbízásából inkasszálni jött s

791 ezer koronát fel is vett, amelyről nyugtát állított ki. A vendéglős két hét múlva rájött a csalásra s nyomban feljelentette Reitzer Mórt. A főtárgyaláson a vádlott beismerte bűnösségét. A bíróság Reitzer Mórt csalásért 3 hónapi fogságbüntetésre ítélte.

Fizessen elő a Hajdúföldre

Megszűnik az Etna lávaömlése, de helyette kitört a Vezuv

Catania, november 15. Stefani: Az Etna vulkanológiai intézetének jelentése szerint a lávaömlés továbbra is csökken. A látatömegek által leszakított tömbök a csatornában különböző örvényeket támasztanak. A lávafront Carabba mellett csaknem teljesen megállt és valószínűleg végleg megkeményedik. A kisebb lávaágak, amelyek a láva folyamán felmerülnek, már nem nyugtalanítják a lakosságot. Remélhető, hogy e vidék lakossága nemsokára visszatérhet épen maradt házaiba.

A miniszterelnök elrendelte, hogy

az Etna obszervatóriumának tábori rádiókészülékét bocsássonak rendelkezésére, hogy ezzel a kitörés további lefolyásáról szóló híreket közölni lehessen.

Kitört a Vezuv

A Vezuv néhány nap óta ismét látványt ömleszt. A tűzhányó vulkánikus tevékenysége fokozódott. Ez a fokozódás csaknem egyidejűleg kezdődött az Etna eruptiójának megszűnésével. A kitörő hatalmas látvány meg nagyszerű látványt nyújt. Veszedelem nincs.

Oláh--magyar közeledést vár Franciaország a Maniu kormánytól

Antibolszevista szövetséget készítenek elő a franciák

Belgrádi hír szerint Franciaországból egy tábornokot küldtek Bukarestbe, hogy a Maniu kormányt olyan politika számára nyérjék meg, amelynek feladata, egy megegyezés volna és a továbbiak során

véd- és daeszövetség azok között az államok között, amelyek a bolszevizmus közvetlenül fenyeget,

Lengyelország, Románia és Magyarország között. Idővel azután könnyű volna ezt a defenzív szövetséget átalakítani offenzív szövetséggé a szovjet-köztársaság ellen. Ehez

szükséges mindenekelőtt, hogy Románia és Magyarország között kibékülés jöjjön létre.

Egyes politikai körökben azt állítják, hogy Maniu kormánya azért alakulhatott meg, mert több kilátást nyújt a megegyezésre Magyarországgal.

Kolozsvárról jelentik: Maniu mi-

niszterelnök tegnap este telefonon felhívta Mihali Tivadar polgármestert, volt magyar országgyűlési képviselőt és közölte vele, hogy tudomása szerint Kolozsváron egy felheccelt csoport tüntetésre készül a kormány ellen.

Kérte a polgármestert, kövessen el minden lehető az esetleges kilengések megelőzésére. A miniszterelnöki utasításnak megfelelően a rendőrség állandóan készenlétben van az esetleges zavargások elfojtására.

Az optánsper új oláh delegátusai

Bukarest, november 15. Oláh politikai körökben emlegetik, hogy a magyar-oláh optánsügy tárgyalására kiküldött bizottság vezetésével az erdélyi Moldován Valért, vagy Lahovári volt római követet bízzák meg.

Az önkormányzati testületek vagyoni viszonyainak rendezése

A belügyminiszter törvényjavaslata a képviselőház előtt

Budapest, november 15. Szeitovszky belügyminiszter a Ház mai ülésén nyújtotta be a trianoni békeszerződés következtében megfosztott önkormányzati testületek egyes vagyoni viszonyainak rendezéséről szóló törvényjavaslatot.

A javaslat szerint azok az ingatlanok és egyéb vagyoni tárgyak, — ideértve a pénzbeli szolgáltatásokat is, — amelyek a trianoni szerződés alapján megállapított országhatárral megosztott önkormányzati testületek, vármegyék, városok, községek vagyoni viszonyainak rendezéséről

kötött, vagy ezután kötetendő nemzetközi egyezmények szerint Magyarországnak jutottak, vagy jutnak, — ideiglenesen az Önkormányzati Testületek Kárpótlási Vagyona elnevezésű

önálló jogi személy tulajdonává lesznek.

Az ÖTKV arra szolgál, hogy az állagában és jövedelmében a trianoni szerződés következtében megosztott önkormányzati testületek a megosztás következtében szenvedett vagyoni veszteségért kárpótlásban részesülhetnek. Az egyes önkormány-

AKTUALIS FEJEK

HOOVER
az Egyesült Államok új elnöke.

zati testületek vagyoniát, hacsak a megkötetendő nemzetközi egyezmény másként nem határoz, kárpótlással úgy kell kiegészíteni, hogy a vagyon együttes értéke olyan hányadát tegye ki a megosztott testület 1918. évi október 31-én volt egész tiszta vagyonának, amilyen hányad csak a testület egész területén 1914. évben kivett egyenes állami adóknak ezidőszert Magyarországhoz tartozó része.

Ha valamely megosztott önkormányzati testület a kárpótlási igénynek teljes kielégítése után kimaradt volna, ennek jövedelmét a belügyminiszter olyan megosztott önkormányzati testületek beruházási segélyezésére fordíthatja, amelyek a megosztás következtében részesedési összegét jelentékenyen meghaladó károsodást szenvedtek.

Magának a vagyonnak hova fordításáról a törvényhozás rendelkezik. Az ÖTKV-t a belügyminiszter képviseli, ő intézkedik kezeléséről, valamint állagának és jövedelmének leendő felhasználásáról és erről évenként jelentést tesz az országgyűlésnek.

Kigyuladt egy bérház, amelyben 35 család lakott

Budapest, november 15. Csütörtökön este kigyulladt a Honty-utcában egy emeletes ház padlása. Az épület pinchehelyiségében istálló van. A padlás pedig szénraktár volt. Az itt felhalmozott széna gyulladt ki és hatalmas lánggal borította el az egész épületet. A házban lakó mintegy 35 család között pánik tört ki, butorait és menthető értékeiket kihordták az udvarra, az udvarra vezettek a pinchehelyiségből mintegy 20 párt. A tüzet a tűzoltók eloltották és a lakók visszatérhettek lakásaikba.

Családias ünnepség a Fazekas Mihály reáliskolában

A Fazekas Mihály reáliskola kedves, egyszerű melegséggel ünnepelte igazgatójának, dr. Zalay Jánosnak 51-ik születésnapját. A tanárikar nevében délelőtt Felkes Sándor reáliskolai tanár köszöntötte az igazgatót s biztosította a testület ragaszkodásáról, egyben a testület jókívánásait tolmácsolta. A tanárikar üdvözlése után felvonult a diákok küldöttsége s a növendékek nevében fejezte ki a születés napon jókívánásait és szerető ragaszkodását az intézet kiváló vezetője iránt. Dr. Zalay János születés napja alkalmával igazgatói szünnep volt.

Most kezdődik

a kertészekben az őszi munka, amikor a lombj hullott fákat a téli kártevők, mint: pajzstetű, vértetű, araszoló hernyók, stb. ellen biztosítjuk. Ügyeljünk azonban a helyes permetszerekre, nehogy hiabavaló munkát végezzünk és hiabavaló költséget oooo okozzunk magunknak. oooo

Kontsek Géza k. r. t.

A Berettyó ármentesítő társulat közgyűlése

Korbély József igazgató-főmérnök kormányfőtanácsos ünneplése

(A Hajdúföld tudósítójától.) Beszámolt a Hajdúföld arról, hogy november 4-én milyen bensőséges szeretettel ünnepelte meg Debrecen városi társadalmi a Berettyó ármentesítő és vízszabályozó társulat kiváló igazgató-főmérnökét, Korbély József kormányfőtanácsost 40 éves szolgálati jubileuma alkalmából. Mint értesülünk, a társulat is meg akarja most ünnepelni Korbély Józsefet s évévből november 17-én, szombaton délután 1 órakor az Angol Királynő éttermében nagyszabású bankettet rendeznek az igazgató-főmérnök tiszteletére. A banketten megjelennek a társulati érdekeltségek képviselői is.

A bankett után, délután fél 3 órakor tartja meg a Berettyó ármentesítő társulat közgyűlést és választmányi ülését, amelyen a társulat jövő évi költségvetését és a beruházásokat fogják tárgyalni.

Kitűnően sikerült a Szociális Misszió Társulat teaestélye

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni róm. kath. Szociális Misszió Társulat pompás sikerű teaestélyt rendezett csütörtökön délután 7 órai kezdettel a Tiszti Casinó nagytermében. Az estélyen a városi társadalmának igen sok előkelősége jelent meg. A tea után pontosan 8 órakor kezdődött a műsor, melynek első számaként

Berényi Ági

pompás művészi készüléggel, hazafias hévtől áthatottan forró siker mellett szavalta el Sajó Sándor „A magyar ének” című gyönyörű irredenta költeményét. A kitűnő szavaltat után „A tapintatos ember” című vídám jelenetet adták elő Strobach Géza, Berényi Ági és dr. László József óriási tapsvihartól követve. A közönség az egész jelenet alatt állandó derűltségben volt s hosszan megtapsolták a szereplőket a remek előadásért. Ezután Schepel László és Nagy József előadásában egy parasztjelenet következett, amely méltán váltotta ki a közönség legnagyobb tetszését. Mindketten tehetségük legjavát adták. A műsor utolsó számaként

vitéz Soltész Gyuláné

énekelt el néhány gyönyörű mődal. Csengő, szárnyaló magas szopránja, mélyen átérzett művészi előadása finom szépségeivel ugy magával ragadta a közönséget, hogy percekig ünnepelte hatalmas tapsorkánál.

A zongorakíséretet Forrai István karnagy látta el a töle megszokott precizitással.

Az előadás alkalmával Strobach Géza igen szellemesen konferált.

A teaestély a legteljesebb siker jegyében zajlott le, ami legnagyobb részét a háziasszonyi tisztet kitűnően betöltő

vitéz Berényi Istvánné

érdeme, aki mindenre kiterjedő figyelemmel gondoskodott a vendégsereg legzavartalanabb szórakoztatásáról. Ebben igen nagy segítségére volt a rendezői gánda agilis tagjain kívül Baumann Lujza, a Szociális Misszió Társulat kitűnő titkárnője.

Az előadás után csakhamar megkezdődött a tánc, amely a legpompásabb hangulatban a késő éjszakai órákig tartott.

Szigoru ellenőrzést léptettek életbe a budapesti főiskolákon

Csütörtökön nem ismétlődtek meg a diákszavargások -- Dr Darkó Jenő rektor magnifikus nyilatkozata a „Hajdúföld” tudósításával kapcsolatban

Hirt adtunk szerdai számunkban arról, hogy a budapesti központi egyetemen és a műegyetemen ismét eltávolították a zsidó hallgatókat. A két főiskolán lejátszódott eseményekkel kapcsolatban még inkább megszigorították az ismeretes ellenőrző intézkedéseket s az egyetemre és a műegyetemre a szolgaszemélyzet

csak indexxel való igazoltatás után bocsátja be a hallgatókat.

Ami a műegyetemi verekedést illeti, Szily rektor nyilatkozata szerint ott idegen fakultásokról ájtott diákok működtek, akiknek azonban személyazonosságát, bár a kapukat lezárták, megállapítani nem lehetett.

Tegnapiri híradásunkkal kapcsolatban ma dr. Darkó Jenő, a Tisza István tudományegyetem rektor magnifikus nyilatkozatot küldött a debreceni sajtó számára, amelyet természetesen mi is a legnagyobb készséggel közlünk. Kénytelenek vagyunk azonban a félreértések elkerülése végett a leghatározottabban megállapítani, hogy szerdai tudósításunk

egyáltalán nem alap nélkül jelent meg a „Hajdúföld”-ben.

Adataink egyrészt Pesten járt és hitelt érdemlő alkalmi tudósítónktól nyertük, de a két említett főiskolán lejátszódott eseményekről hirt adott a fővárosi sajtó is, így a „Magyarország” című liberális lap, amely november 15-i számának legelső oldalán „A Műegyetemen ma megint verekedtek, a jogi fakultásról eltanácsolták a zsidó vallású diákokat. — Szigoru igazoltatást rendelt el a műegyetem rektora” hangzatos háromhasábos címmel közölt a szokásos rosszindulatu tendenciával megírott terjedelmes cikket. Ugyancsak megemlékeznek a „rend helyreállásáról” a többi liberális sajtóorgániumok is mai számukban. Ilyenformán nyilvánvalóan nem a „Hajdúföld” tudósításai, hanem a pesti liberális lapok gyűlölködő szellemű cikkei azok, amelyeknek „célja nem az ifjúság megnyugtatása, hanem annak állandó nyugtalanságban tartása”.

Ami a „Hajdúföldet” illeti, aligha vonatkoztatja bárki is reánk, hogy mi volnánk azok, akik „téves hírek könnyelmű továbbadásával” operálunk, mert hiszen álláspontunkat számtalanszor leszögeztük a legteljesebb nyíltsággal s ez tudvalevőleg abban áll, hogy a magyar ifjúság jövődjére és a tanulás rendjének biztossítása érdekében állítassék vissza

eredeti szövegében a numerus clausus törvény.

Dr Darkó Jenő rektor nyilatkozata

„A „Hajdúföld” november 15-iki számában közlemény jelent meg arról, hogy a tegnapi nap folyamán Budapesten a Tudományegyetem jogi karán a zsidó hallgatókat eltávolították, a Műegyetemen pedig erőszakosan eltávolították volna a tanteremből s ezzel a jobb fejezete kezdődött volna meg a numerus clausus megváltoztatása miatt fellángolt mozgalomnak.

A legilletékesebb helyen utánajárva ezen hír valódiságának, meggyőződtem arról, hogy a budapesti Tudományegyetem egész területén sem tegnap, sem az egyetemnek november 7-én történt újra megnyitása óta semminemű rendezavarás nem fordult elő, az előadások a legteljesebb rendben folynak. A Műegyetemen tegnap az történt, hogy 4-5. bajtársi jelvényekkel felszerelt fiatalember az egyik rajzteremből erőszakkal el akart távolítani egy zsidó hallgatót, aki azonban védelmet keresett és talált a Műegyetem rectoránál. A rector felelősségre vonta a támadókat s kiderült, hogy ezek nem műegyetemi hallgatók, hanem a bajtársi jelvényeket illetéktelenül viselő agent provocateur-ök, akik az igazoltató ellenőrzés dacára jogtalanul hatoltak be a Műegyetem kapuján, akik ellen épen ezen okból kifolyólag a bünyügyi eljárás folyamatban van. A Műegyetem ifjúságát ez az incidens nem hozta ki a nyugalmából.

Ugy a budapesti tudományegyetem, mint a Műegyetem s általában az egész ország egyetemi és főiskolai ifjúsága tehát nyugodt s nyugalmát ma már csupán — mint a műegyetemi eset mutatja — az egyetemen kívül álló felelőtlen elemek provokáló beavatkozása próbálja nyugtalanítani, remélhetőleg nem sokáig és eredmény nélkül.

A magyar sajtót és különösen a debreceni sajtót és általában mindenkit, aki ezt a hazát és annak ifjúságát igazán szereti, legyen szabad arra kérnem, hogy téves hírek könnyelmű továbbadásával ne keltsék azt a látszatot, mintha céljuk nem az ifjúság megnyugtatása, hanem annak állandó nyugtalanságban tartása lenne. Debrecen, 1928 november 15-én. Dr. Darkó sk. e. i. Rector.”

Ólmost vesz

lapunk kiadó-hivatala ::::: József kir. herceg-u. 16.

Az 51. magy. kir. állami sorsjáték

nyereményeinek számát és összegét felemelt k. Az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki.

FŐNYEREMÉNY:

30.000 pengő.

Nyeremény 15.000 pengő.

Ezenkívül 10.000 P, 5000 P, 2500 P, 1000 P stb. stb. készpénzben.

Húzás okvetlen december 15-én.

Egy sorsjegyre két nyeremény is eshet.

Egy sorsjegy ára 2 pengő, fél sorsjegy 1 pengő.

Kapható minden bank- és sorsjátéküzletben, de hány!úszdében, postahivatalban stb.

Kálmán Mária hangversenye Debrecenben

Kálmán Mária a fiatal magyar hegedűgeneráció egyik legtehetségesebb és legszimpatikusabb tagja, mint már megirtuk december elsején a Városi Zenede dísztermében hangversenyt ad Szabó Emil zenetanár zongorakíséretével. Kálmán Mária csak nemrég tért vissza külföldi turnéjáról, ahol igen nagy sikereket aratott. Legutóbb a fővárosban hangversenyezett az akadémiai szimfonikus zenekar kíséretével. A fővárosi lapok a legnagyobb elismerés hangján írják Kálmán Mária hangversenyről. A kritika szerint a művésznő biztos stilszerűséggel, igazi muzsikussal szívvel szólaltatta meg a műsorán szereplő műveket, rászolgálva a nagyszámú, előkelő közönség lelkes tapsaira. Kálmán Mária — akit egyébként Debrecenhez rokonai szájak is fűznek — lelkesedéssel várják városunkban és egyetlen hangversenyt megérdemelt nagy érdeklődés előzi meg.

A hangverseny rendezőse a jegeket a közeli napokban bocsátja a közönség rendelkezésére.

A földbirtokreform pénzügyi végrehajtása

Ismeretes, hogy a földbirtokreform pénzügyi lebonyolításához szükséges első lépés a telekkönyvek rendezése, az igazságügyminisztérium által kiadott rendelet alapján megindult és úgy látszott, hogy a gyufatröszt által a kormány rendelkezésére bocsátott kölcsön első részének folyósításával kapcsolatosan már januárban meg lehet kezdeni a kártalanítási eljárást. Amint azonban értesülünk, a telekkönyvi átvezetések olyan hosszú időt vesznek igénybe, hogy a tavasz előtt nem lehet szó arról, hogy az érdekeltek a törvényben megállapított kártalanítási összegek első részét megkaphassák. Baj van azonban a vagyonváltásföldekből földhöz jutottakkal is, amennyiben az ország egész területén a haszonbér fizetésekben a rossz gazdasági viszonyok miatt nagy hátralékok mutatkoznak és mint már szóváltottuk, havonta átlagban százánál több esetben indul meg eljárás a juttatottak ellen, úgy, hogy most már egy évi hátralék után az OFB utján elveszik a juttatott földeket.

Ei élt koffertolvaj

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni törvényszék csütörtökön délután tárgyalta Fekete Imre földesi földmives lopási bűnyjét. Mint ismeretes, a Hajdúföld már megirta, hogy Fekete Imre a nyár folyamán a berettyóújfalui állomáson felpódozott az egyik oláh megszállott területre induló gyorsvonatra s ott egy

ruhaneműekkel megrakott értékes börtáskát lopott el.

A táská tulajdonosa még idejekorán észrevette a lopást s kiabálására figyelmesek lettek az állomáson szolgálatot teljesítő csendőrök, akiknek sikerült elfogniok a tolvajt. A törvényszék a vakmerő vasuti tolvajt kétévi fegyházra ítélte lopásért.

Szülőoltványok gyökeres hazai vesszők, fajtisztán, legicsőbben a Kállósemjéni Szülőtelep Rt.-nél **KÁLLÓSEMJÉN.** Kérjen árajánlatot.

Mindenféle bel- és külföldi
**szén, koksz, tojásbrikett,
 tűzifa és Berentei szén**
 Retortá búkkaszén, kicsinyben és nagyban házhoz szállítva is

Gabányi Sándor utóda
 Láng Miklós, Debrecen legrégebb cégénél
 a legolcsóbb napi áron beszerezhető.
 Csapó-utca 28. szám. Telefonszám: 4-49.

Szombaton lesz a Szent Erzsébet Nőegylet jubiláris ünnepélye

Debrecen jótékonyági egyesületei között tiszteletreméltó helyet tölt be immár negyedszázadja a *Szent Erzsébet Nőegylet*. A páratlan agilitással vezetett nőegylet mindig megfelelt annak a kitűzött célnek, amelyet a boldogemlékü alapító, dr. *Wolfska* Nándor püspök, a debreceni katolikus hitközség felelhetetlen emlékü lelkipásztora adott az egyesületnek. Az elmúlt huszonöt év alatt végzett jótékony munka nem is irható le, mivel azt a jólelkű hölgyek nem a külvilág számára gyakorolták az egyesületen keresztül, hanem egyedül az Ur Isten dicsőségére.

Szombaton reggel félnyolc órakor lesz a hálaadó szt. mise, mely alatt a tagok közösen járulnak a szent áldozáshoz. Utána a templom kriptájában megkoszorúzzák a b. emlékü alapító sírját.

Ugyanaznap délután 5 órakor a kath. reálgimnázium disztermében ünnepélyes díszgyűlés, melyen az ünnepi beszédet az egyesület igazgatója, dr. *Lindenberger* János prelátus tartja. A Szt. László Dalegyelet vegyeskara énekel, végül 6 gyönyörű képből mutatják be Szt. Erzsébet életét. A magyarázó szöveget írta és felolvassa *Kovácsy Kálmán*. Az előképekben szerepelnek: özv. *Miskolczy* Lajosné, ifj. *Münich* Aurélné, *Horváth* Antalné, *Baltazar* Mária, *Majoros* Mária, *Ganovszky* Kató, *Majoros* Böske, *Hornung* Anna, *Orosz* Erzsébet, *Brágya* Juci, *Asvher* Mária, *Berényi* Ilona, *Molnár* Márta, *Serly* Márta, *Szathmáry* Dóra, *Zekány* Mária, *Aczél* Anna, *Klauzmann* Klára, *Lehotzky* Erzsébet, *Molnár* Erzsébet, *Oncsay* Valéria, *Papp* Mária.

Az előadás délután 5 órakor kezdődik. Jegyek *Springer József* főposta melletti könyvkereskedésében kaphatók.

Gyermekcsereakció

Markan potsdami német eszperantista tanító gyermekcsereakció tervével kereste meg a debreceni Eszperantó Egyesületet. Az egyesület nagy örömmel fogadta az ajánlatot és elhatározta, hogy a maga részéről mindent megtesz az akció sikere érdekében. Azért már most tudomására hozza a szülőknél, hogy a jövő nyáron a lehető legolcsóbban nyaraltathatják gyermekeiket egy, vagy két hónapig Potsdamban, ebben a gyönyörű kertvárosban közvetlen Berlin mellett és egyúttal a német nyelvet is gyakorolhatják. Az egész nyaralás alig kerülne többre, mint a vasuti költségbe, mert hiszen az ellátásról a német szülők gondoskodnának, akiknek a gyermekei viszont itt kapnának ellátást a csere-szülőknél. Tömeges jelentkezés esetén remény lehetne arra is, hogy a vasuton kedvezményben részesülhetnek.

A cserében résztvehetnek olyan 12-18 éves, egészséges, alkalmazkodni tudó leányok és fiúk, akik már tudnak, vagy a folyó évben megtanulnak eszperantóul. Ez nem ütkö-

zik semmi nehézségbe, mert az egyesület az idén is rendez ingyenes eszperantó tanfolyamot, amely már november folyamán megnyílik.

Jelentkezni lehet úgy a cserére, mint ettől függetlenül a tanfolyamra is az Eszperantó Egyesület Széchenyi-

utca 13. szám alatti helyiségében minden hétfőn este 7-8-ig; a vezető tanárnál minden pénteken délután 5-7-ig Darabos-utca 41. sz., kapu alatt balra és Boczán Ferenc üzletében Hatvan-utca 2., az üzleti órák alatt.

Kuruzs'ók és angyalcsinálók garázdálnak a matyóföldön

Budapest, november 15. A budapesti főkapitányság utasítására fővárosi detektívek utaztak Mezőkövesdre és környékére, ahol több héttig tartó nyomozás után megállapították, hogy Mezőkövesden és környékén

rengeteg angyalcsináló és kuruzsló asszony működik. Az egyik detektív matyólegénynek öltözve állított be a javasasszony-

hoz, aki kezelés alá vette a magát betegnek mondó detektívet és receptet is írt neki.

Megállapították, hogy a kuruzslónők és javasasszonyok, továbbá oklevél nélkül működő szülésznők valóságos bünszövetkezetet tartottak fenn és a módosabb menyecskéken, akik a gyermekáldástól féltek, tiltott műtetteket hajtottak végre. fordult és a menetelés mind fásza-

Oroszországban a parasztek fel-lázadtak a szovjet ellen

A bolsevista agitátorokat leöldösi a falvakban

Berlin, november 15. Az utóbbi években mind gyakrabban fordultak elő olyan jelenségek a nagy orosz birodalomban, amelyek a szovjet rendszer bomlásának előjelei. Legutóbb a szovjet hivatalos lapja, az *Izvesztija* közölt olyan jelentéseket az ország minden részéből, amelyek szerint a kulakok — így hívják az orosz parasztagazdákat — mindinkább szembefordulnak a szovjettel és semmiféle eszköztől nem riadnak vissza, hogy a szovjet munkát megakadályozzák.

Az *Izvesztija* elmondja, hogy egyre gyakrabban történik meg, hogy a szovjet megbízottak, akiket a falvakba küldenek le, hogy a szovjetközpont részéről ellenőrző munkásságot folytassanak, eltűnnek. A tanítók, férfiak és nők, akiket a szovjet küldött le a falvakba, hogy a bolsevik eszméket terjesszék, hasonlóképen

rejtelmes módon baleseteknek és gyilkosságoknak lesznek áldozatai.

A legtöbb faluban az történik, hogy a szovjetházat, valamint a szovjetkönyvtárat éjnek idején felgyújtják és azokat megsemmisítik.

Az *Izvesztija* jelentése mellett más oldalról érkezett hírek azt mutatják,

hogy a szovjet falusi megbízottai ellen

az orosz népharag mindinkább érvényesül és mindnagyobb méreteket ölt.

Az utolsó másfél évben czernél több szovjetmegbízott tűnt el a belső kormányzóságokban. Nyilvánvaló, hogy

a parasztek titkosan szervezkednek

és hogy mindenáron meg akarják akadályozni a kommunista akarat érvényesülését. Minden nyomozás, amelyet a szovjethatóságok megindítottak, hiábavaló lett, mert a kulakok annyira össztartanak, hogy soha köztük nem akad áruló, aki ezekről a cselekményekről számot adna.

Az *Izvesztija* nem mondja el, ellenben megbízható források közlik, hogy Oroszország több kormányzó-ságában a parasztek most már

nyíltan szembehelyezkednek a bolsevikiekkel.

Ukrajnában a kiewi kormányzóságban, Szmolenszkben és Szminszkben, a Volga mellett Jaroszlávban, Szamarában és Stalingrádban, a Don mellett Rosztovban, az Uralban Permben és Tulában, Szibériában pedig Novo Szibirszkben és Irkutz-

ban, a parasztek egyszerűen kijelentették, hogy nem hajlandók adót fizetni, sem pedig gabonájukat nem szolgáltatják be a szovjet megbízottaknak. Permben, ahol a szovjetkommisszárius a gabona beszállítását követelte, a gyűlés elnökét, valamint jegyzőkönyvvezetőjét, továbbá négy szovjetmegbízottat agyonverték. Szamarában

maga a szovjetmegbízott állott a parasztek mozgalmának élére

és az ő vezetésével ütötték agyon a szovjetrendőrség titkos kémjét. Szamarában, ahol a parasztek földjeit elvették és ugynevezett kollektivfarmot létesítettek a termelt gabona számára, ezt a farmot éppen úgy, mint a szovjetmegbízott házat felgyújtották.

A parasztek ellenállása és harca a szovjet ellen mind nagyobb méreteket ölt, annyira, hogy Sztalin, a szovjet végrehajtóbizottságának legutóbbi ülésén már így szólott:

— Nem tagadhatjuk, hogy a legteljesebb osztályharc idejét éljük, amely a bolsevik munkásság és a parasztság között tört ki.

FŐISKOLA

A Bethlen Gábor Kör teaestélye. November 17-én este 8 órakor tartja a debreceni egyetemi hallgatók Bethlen Gábor Kör teaestélyét, melyen gazdag és változatos műsrral gondoskodik a rendezőség. Kiemelkedő pontja a teaestélynek a diákszociális problémák megvitatása: a vitát dr. *Kozma Sándor* szenior tag vezeti be.

Megalakult a Biharvármegyei Egyetemi és Főiskolai Hallgatók gr. *Tisza István* Köré. A napokban a biharvármegyei egyetemi és főiskolai hallgatóknak régi vágya teljesedésbe ment. Megalakíthatták körüket — vármegyéjük nagy szülőföldről, gr. *Tisza Istvánról* elnevezve, — melynek céljait tüzték ki, hogy a közös eszmék szolgálatában, közös célokért küzdve egymást erkölcsileg és anyagilag támogassák. A kör bizalma ügyeinek intézésére a következő tisztikart választotta meg: Elnök: *Szilágyi István* oh. Alelnökök: *Krisztof* András gazd. akad. hallg. és *Tunyogy János* ih. Vigalmi biz. elnöke: *Végh László* ih. Titkár: *Kóvér Gyula* ih. Főjegyző: *Berky Ilona* th. Jegyző: *Berky Lajos* oh. Pénztáros: *Mester László* th. Háznagya: *Kiss Sándor*

HIRDETMÉNY

A vallás és közoktatásügyi miniszter ur Ö Nagyméltósága folyó évi november hó 7-én, 85.732/1928. IV. ü. o. szám alatt kelt leiratával nagyobb összegű rendkívüli segélyt utalt ki egyetemünk szegénysorsu és jóelőmeneteli hallgatóinak segélyezésére.

E segélyek kiosztásánál azon hallgatók kérvényeit, akik a városi segély iránt a diákjóléti bizottságnál már folyamodtak, — amennyiben a követelményeknek megfelelnek, — figyelembe fogom venni.

Azon hallgatókat pedig, akik városi segélyért nem folyamodtak, de az állami rendkívüli segélyre igényt tartanak. — felhívom, hogy a diákjóléti bizottságnál a városi segélyre vonatkozó hirdetményben megszabott követelmények szerint felszerelt és az egyetem Rectorához címzett kérvényeiket a diákjóléti bizottság pénztárosánál: *Felker János* quaestori ellenőrnél november hó 20-án, kedden déli 12 óráig adják be. Debrecen, 1928. évi november hó 15.

Dr. *Darkó*, e. i. Rector

Hétfő

19

Erzsébet

Névnepokra

ajánlom a legfinomabb **Stühmer, Heller, Lukács, Gerbaud, Koestlin bonbonkülönlegességeket; és a legkiválóbb likőröket** minden izben, fajtában.

Pálffy Tibor

Köcsuth utca 7 Telefon 16-94.

HIREK

1928 november 16 (Péntek)

Prot.: Othmár. Kath: Ödön.

Debrecen sz. kir. város közn üvelődési könyvtára (Déri-múzeum) szeptember 1-től nyitva délelőli 10-1-ig, délután 4-7-ig, vasárnap délelőli 10-12 óráig

A gyógyszerárak közül következők tartanak éjjeli szolgálatot: Megváltó Piac-u. 18., Arany Egysz. Kossuth-u. 8., Muraközy Hunyadi-u. 5., Magyar Korona Péterfia-u. 10., Nádor Szt. Anna-u. 66., Csokonay Mester-u. 43., Arany János Csapó-u. 66

Meteorologia: Jobbára borult és nyugtalan idő, sok helyütt, főleg nyugaton esővel.

— **Méhegy Lajos professzor Debrecenben.** Városszerte óriási érdeklődés előzi meg dr. Méhegy Lajos egyetemi professzornak, a világhíres tudósnak debreceni vetített képes előadását. Az előadás — mint azt a Hajdúföld már több ízben jelentette — ingyenes lesz, de a nagy érdeklődésre való tekintettel az ÉME vezetősége jegyeket bocsátott ki, melyek Kálvintér 13. alatt vehetők át az egyesület irodájában. A szabadelőadás november 19-én délután 6 órakor kezdődik az Urániban s utána bankett lesz az Angol Királynő különtermében.

— **A MANSz Erzsébet énekkar estélye.** A MANSz Erzsébet női énekkar műsoros megnyitó estélyét november 17-én, szombaton este 8 órai kezdettel tartja a MANSz Széchenyi-utca 1. szám alatti otthonában, amelyre az érdeklődőket ezúton is meghívja a rendezőség. A MANSz estélyén különben Horváth Kálmán, a kiváló volt szinigazgató is fel fog lépni.

— **Az oláhok még a vadászpuskákat is elszedik a székelyektől.** Budapestről jelentik: Az oláhok Udvarhely megyében elrendelték a vadászpuskák beszedését, mert attól félnek, hogy a székelyek megismétlik az 1919-es ismert parajdi felkelést.

— **Jogtalan határátlépés.** A Hajdúföld tegnapi számában hírt adunk Takács József színházi díszletfestőről, aki határátlépési engedély nélkül átszökött a cseh határon. A díszletfestő mintegy 6 évig bolyongott a nagyvilágban, de később tolong utján visszakerült a születési helyére Kassára. A rendőrbíró jogtalan határátlépés miatt 5 nap í elzárásra ítélte.

— **Értesítés.** Tisztelettel értesítjük villamos áramfogyasztó közönségünket, hogy hálózatunkon eszközözendő javítások miatt f. hó 16-án pénteken déli 12 órától 1 óráig a következő helyeken nem lesz áramszolgáltatás: Piac-utca, Péterfia, Kossuth-utca elején, Hatvan-utca elején, Mester, Honvéd, Darabos, Bethlen-utcák és környékén, Károly F. József ut, Simonyi ut, Komlóssy, Poroszlai, Andrásy, Böszörményi utakon és környékén. Vil. Vállalat.

— **Máv. „Kansz” nyugdíjasok!** Szombaton d. u. 5 órakor rendkívüli választmányi ülést tartunk. A választmányi tagok megjelenését kérjük. Az elnökség.

A vármegye területén igen jól fejlődnek a korai vetések

A gazdasági főtanácsos jelentése a mezőgazdasági helyzetről

(A Hajdúföld tudósítójától.) Surogh Jenő gazdasági főtanácsos a vármegye legutóbbi bizottsági ülésén ismertette Hajdúvármegye mezőgazdasági helyzetét október hónapban. Jelentésében elmondotta, hogy a múlt hónap első felében a nappali hőmérséklet nagy ingadozásokat mutatott és csaknem minden reggel dér volt, azonban a hó második felében igen enyhe, meleg napok léptek fel, úgyhogy az időjárás kedvező volt egy a szántás és vetési munkálatokra, mint a kintevő termények betakarítására.

Az őszi szántás, vetési munkálatok túlnyomórészt befejeződtek.

A földművelésügyi minisztérium vetőmagakciójának keretében eredeti nemesített vetőmag kiosztatott összesen: buza 192 mázsa.

Az őszi kalászosok közül a korai vetések igen jól fejlődtek, a későbbi vetések kelése pedig szép egyenletes. A recevetések elég sűrűek és erőteljesen fejlődnek.

A takarmányrépa és burgonya betakarítása, valamint a cukorrépa szállítása túlnyomórészt kellő besztás és takarékoság mellett elvégződött lesz, nagyban elősegíti a jelenlegi kedvező időjárás, melynek következtében a kizöldült legelőkön a jószág megfelelő táplálékot talál.

A szüretet mindenütt befejezték, a fagykárt szenvedett szőlőkben gyenge eredménnyel.

A must cukortartalma igen változó, 15—22 százalék között mozog. Ugy a borkereslet, mint a kínálat lanyha. A bizottság a jelentést tudomásul vette.

Hiteles részletek Nobile tábornok expedíciójának borzalmas katasztrófájáról

Amint megjelent az első repülőgép, Mariano visszanyerte szemévilágát

Róma, november 15. A Rassegna Italiana hasábjain Tomaso Sullami tollából hosszabb cikk jelent meg, amely részletesen beszámol Mariano, Zappi és Nobile expedíciójában elszünetelt viszonyosságairól.

Mariano, Zappi és Malmgreen május 30-án este hagyták el a hajótörtek menedékeül szolgáló vörös sátrat. Elsősorban Malmgreen volt az, aki vállalkozás mellett kardoskodott, tekintettel arra, hogy Biagi szikratávírással semmilyképp sem tudott összeköttetésbe jutni a Zitta di Milánóval. Menetelésük borzalmas nélkülözésekkel járt. Malmgreen teljesen ki volt merülve,

olytén a hideg rázta, amellyel jobblába kezdett elragyni és a körmei leváltak.

Mariano lába még ép volt, de kezei már kisebesedtek. Csupán Zappi tartotta még magát, aki valóságos anyai szeretettel gondozta Malmgreen. Junius 11-én a svéd tudós megadta magát sorsának. Hiába bátorították társai, nem akart tovább menni, sürgette társait, menjenek tovább és hagyják őt meghalni. Levetette lábbelijét, megmutatta feldagadt bőrét, kisebesedett husát és ezt mondotta: „Mondjátok meg Svédországban, miért kellett Malmgreennek visszamaradni.” Nem akart ételmiszert sem magához venni és amikor társai mellette kívántak maradni, felszólította őket, „ne vesztessenek egyetlen pillanatot sem.”

Ez volt a kis csoport tragédiájának egyik legmegrázóbb pillanata. Junius 12-én kezdődött meg a csoport vándorlásának második része. A jégállapot állandóan rosszabbra fordult és a menetelés mind fárasztóbbá vált. Közben különböző balesetek érték a sarkkutatókat. Zappi társaival együtt halálraaszántan várta a kikerülhetetlen véget. De a láthatáron feltűnt az első repülőgép.

Mariano most újból visszanyerte szemévilágát.

Később közvetlen megmentésük előtt Mariano újra megvakult.

Egy másik repülőgép is jelentkezett, de egyikük sem vette észre a szerencsétleneket. A rákövetkező napokban a kis csoport szenvedései már szinte minden emberi kint felülmultak. Junius 29-én éjjelkor elfogyott az utolsó tábla pemmican. 13 napig tartott a menekülés. Ez alatt az idő alatt semmi táplálékuk sem volt már és minden pillanatban várták a halált.

A cikk elmondja, hogy Mariano, a csoport vezetője, a csoport viszonyosságairól szóló beszámolójában a legnagyobb elismeréssel emelte ki Zappi bátorságát és segítő készségét.

Moslékos dézsába fulladt a nagyothalló anya gyermeke

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni törvényszék csüörtörtökön délelőlt tárgyalta Kovács Lajosné hajdunánási földművesasszony bűnügyét, akit az ügyészség gondatlanságból okozott emberölés vétségével vádolt. Kovács Lajosné két éves Erzsébet nevű kislánya ez év márciusában

beleesett a moslékos dézsába, ahol megfulladt.

A főtárgyalás során Kovácsné elmondotta, hogy nagyot hall s azért nem hallotta meg a gyermek kiáltását, mikor az beleesett a moslékos dézsába. A halálos szerencsétlenséget csak egy félóra múlva vette észre, mikor feltűnt neki, hogy a kislány hirtelen eltűnt mellőle. A bíróság figyelembe vette az asszony védekezését s ezért csak 50 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Hirdessen a Hajdúföldben

Rádió-műsor. November 16. Péntek. Budapest. D. e. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó az egyetemi templomból. Időjárásjelentés és hírek. 12.20: A Temesváry—Kerpely—Polgár trió hangversenye. 1. Schubert: Valcerok. 2. Repülj fecském — ábránd. 3. Szerémi: Chanson triste. 4. Csajkovszky: a) Carneval, b) Nocturno, c) Napolitain. 1: Pontos időjelzés, időjárás-, vízállásjelentés. 2.30: Hírek, élelmiszerárak. 4: Onkel Hans mesél a gyermeknek. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás-, víz állásjelentés és hírek. 5.10: Muzeyumi séták. Gulyás Pál dr. muzeumi főkönyvtárnok előadása: „A Nemzeti Muzeyum Országos Széchenyi-könyvtárának története. 5.45: Ballett-délután. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Vezényel: Berg Ottó karnagy. 1. Sieder L.: Ballett—suite. 2. Csajkovszky: Diótörő — Ballet — Suit. 3. Deibes: Naila (La Source) Ballet Suit. 6.55: A Magyar Rádió Ujság félórása. 7.30: A Városi Színház „Ernani” előadása. A második felvonás után körülbelül 9.20: Pontos időjelzés, hírek. 10.30: Időjárásjelentés. Utána: A Hungária nagyszállóban Magyar Imre és ciganyzenekarának hangversenye.

KÜLFÖLD. Bécs (517.2 és 577). D. e. 11 és d. u. 4: Hangverseny. 8.05: Schubert és barátai: Felolvasás és hangverseny. 9.30: Mandolin-hangverseny. Berlin (483.9). D. u. 5: Szórakoztató zene. 8: Schubert és művei. 9.30: Zongorahangverseny. Boroszló (322.6). D. u. 4.30: Szórakoztató hangverseny. 8.15: Drámai előadás közvetítése. Majna-Frankfurt (428.6). D. u. 1: Gramofonzene. 5.30: Zenekari hangverseny. 7.30 és 10: Hangverseny. Prága (348.9). D. u. 12.30 és 4.30 és 7: Hangverseny. 8: Hangjáték-előadás. 10.20: Szórakoztató zene. Róma (447.8). D. u. 1: Rádió-trió. 5.30: Szórakoztató zene. 8.45: Zenekari hangverseny és tánczene. London (361.4). D. u. 7.45: Schubert-dalok. 9.30: Hangverseny. 10.35: German: Tom Jones. Vigopera-előadás. 12: Vidám-műsor.

Megnyitá

Rádió-ház

BÁRÁNY HENRIK
villamossági- és rádió üzlete
Szent Anna-utca 1. sz.

— **Hentesmesterek figyelmébe.** A debreceni ipartestület hentes szakosztálya november 16-án, pénteken este 8 órakor az Ipartestület kislánacstermében szakosztályi ülést tart. Törty: Szalma-ügy. Tekintettel a tárgyalandó ügy fontosságára, a tagok feltétlen és pontos megjelenését ezúton kéri a szakosztály elnöksége.

— **Orvosok figyelmébe!** Müller: Klinikai receptekönyv az 1928. évre megjelent. Kapható Csáthy egyetemi könyvkereskedésben, Piac-utca 8. Telefon: 2—96.

— **Amatőrök felvételeit kidolgozza, megnagyítja.** Szakszerű munka, olcsó árak. Berzéki Fotóbörze, Ferenc József ut 38. Az udvarban.

Szörme árak kész és feldolgozatlan állapotban legolcsóbban beszerezhetőek. — Alakítást, javítást a legújabb divatlap szerint **Kövár** szűcs mester készít. József kir. herceg-u. Közvetlen a Bikafürdő mellett.

Halottszállítás autón vidékre is!

A m. kir. Tisza István Tudomány Egyetem klinikai szállítója

Fehértói Dániel temetkezési vállalkozó Debrecen, Dégenfeld-tér 4. sz. Telefon nappal 11-85.

A mozgásházak közleményei:
Péntek—Szombat—Vasárnap:

VIGSZINHÁZ

Világfilm!

A főszerepben: Olga Csehova

Itél a Dnyeszter

Történet a felfordult Oroszországból
10 felvonásban. Kísérők:

A testőr és az ördög, Hamar
egy házat, bohóza'ok.

APOLLO

Csak felnőtteknek!

A főszerepben: Lon Chaney és Betty
Compton:

A földalatti New-York

dráma 8 felvonásban. Megelőzi:

Filmripacsok

vígjáték 8 felvonásban. Főszereplők:
Ben Lion és Mary Brian.

URÁNIA

Szombat—vasárnap:

Stauss Jánosnak, világhírű zeneszer-
zőnek élete:

A keringő király

dráma 7 felvonásban. Főszereplők:
Alfred Abel, Ráday Imre és Lillian
Ellis. Kísérők:

Fox Journal, A Königssee és
környéke, A megfőzött sza-
kacsok.

Előadások kezdete hétköznap 6 és 8,
vasárnap 4, 6 és 8 órakor.

METEORBAN

Szombaton:

Csak felnőtteknek!

Festő és modell

7 felvonásban, egy műterem titkaiból
Olive Bordenel és

Széplábuak előnyben

Vidám történet 6 felvonásban Madge
Bellamyval.

Előadások kezdete: 6 és 8 órakor.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni anyakönyvi hivatal-
nál az utolsó napokban a következő
bejelentések történtek:

Eljegyzések: Debreceni József r. kath.—
Boskovicz Ilona r. kath., Hajóczy Miklós
ref.—Kiss Margit ref., Orbán József ref.—
Bencsik Piroska ref., Bujdosó László ref.—
Kónya Róza ref., Tóth Lajos ref.—Tóth Esz-
ter ref., Hornstein Jakab izr.—Friedmann
Iren izr., Dózsa László ref.—Hüse Mária ref.

Halálozások: Szilágyi József ref. 3 hóna-
pos, Rigó-u. 8. Fekete Ilona r. kath. 12 hóna-
pos, Pesti-u. 4. Tóth Albertné r. kath. 53
éves, Kemecse. Kohn Margit izr. 7 napos,
Perta-u. 14. Ortman Mária r. kath. 10 na-
pos, Létai-ut 1.

Születések: Lakatos Sándor kocsis, fiu
Sándor, Mező Imre cipész, leány Katalin.
Cólya János béres, fiu Sándor, Nagy Sándor
cipész, fiu Károly. Mostis Antal kéményse-
rő, leány Jolán. Papp Sándor adóhivatali
tiszt, leány Márta, Szalayán Ferenc felügye-
lő, leány Erzsébet.

Forgács Antal

hölgyfodrászata

Arany János-u. 2. szám

alatt a férfi fodrászüzletől teljesen
elkülönítve,

ujjonnan s modernül
berendezve

továbbra is a megszokott pontos
és lelkiismeretes kiszolgálással
áll a hölgyközönség rendelkezésére

— **Influenza, torokgyulladás, tüdő-
csúshurut, az orr és garat elnyálká-
sodása, a fül és szem megbetege-
dése** esetén gondoskodják arról,
hogy gyomra és beleit természetes
„Frensz József” keserűviz haszná-
lata által többször és alaposan ki-
tisztítsanak. Közkórházak főorvosai
megállapították, hogy a **Ferenc
József viz** orbáncnál és más lázzal
járó ragályos betegségnél és a szen-
vedő emberiségnek nagy szolgálatot
tesz. Kapható gyógyszerárakban,
drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Kérelem a jótékony közönség-
hez.** Egy nagy nyomorral küzdő,
szerencsétlen idős leány a Hajdúföld
útján azzal a kérelemmel fordul
Debrecen jóságú közönségéhez,
hogy pár fillérrel segítsen kétségbe-
ejtő helyzetén. Adományok a Hajdu-
föld kiadóhivatalához küldendők. —
A tegnapi nap folyamán a nyomorgó
leány részére Perey Mária 2 pengőt
juttatott kiadóhivatalunkhoz, melyért
ezuton mondunk köszönetet.

— **Disznótoros vacsora a Kath. Otthonban.**
A Kath. Otthon november 21-én, szerdán
este 8 órakor Kandia-u. 17. sz. a. levő sajtó
házában házfelavatásul disznótoros vacsorát
rendez, melyre a tagokat tisztelettel meg-
hívjuk. Vendégeket is szívesen látunk. Egy
teríték ára (ital nélkül) 2 pengő. Jelentkezni
lehet a Kath. Otthon vendéglősnél. (Telef.
sz. 8—62.)

— **A ker. tanácsadó iroda a
Ker. Nemzeti Liga debreceni osz-
tályának a szegénysorsu magyar
emberek istápolására és jogi tanács-
adásra alakult szerve mindennemű
utbaigazításra ismét rendelkezésre
áll minden szerdán és szombaton
délután 6 óra 7-ig. (József kir. hg u.
16., bejárat a kapu alatt.)**

— **Ebédmelegítés közben halálra
égett egy kisleány.** Kaposvárról je-
lentik: Ivánczy György heneszi
csordás két kislánya ebédet vitt a
mezőre. Tüzet raktak, hogy meg-
melegedjenek. A kisebbik 4 és fél-
éves leány ruhája meggyulladt s
mire az apja odafutott hozzájuk,
már olyan súlyos égési sebeket szen-
vedett, hogy meghalt.

— **Varju Irma hollandi nagy sikerei
után Debrecenben november 17-én a
zeneiskolában hangversenyez. Je-
gyek Méliusznál.**

SZINHÁZ

Csokonai-színház műsora:

Péntek béreltszűnetben: Régi
nyár.

Szombaton béreltszűnetben: A
Bizáky ház. — Közkívánatra.

Vasárnap délután fél 4-kor: Éva
grófnő. Operett.

Vasárnap este béreltszűnetben:
Szeretlek! Revüoperett-bemutató.

—

A színházi iroda hírei:

Ma, pénteken béreltszűnetben az
eddig még minden alkalommal zsu-
folt házakkal színe került revü:

A RÉGI NYÁR

szerepel műsoron a premier összes
szereplőivel.

Holnap, szombaton este béreltszű-
netben:

A BIZÁKY HÁZ.

Holnap dr. Maday Gyula orsz.
képviselőnek a Csokonai-színházban
nemrégiben bemutatott érdekes da-
rabját,

A BIZÁKY HÁZ

című újdonságot adják. Ez alkalom-
mal Mayer János földmivelésügyi

Hirdessen a Hajdúföldben!

miniszter és tíz országgyűlési kép-
viselő, valamint a szerző választói
közül is sokan jelennek meg az elő-
adáson. — Mivel az első két előadá-
son elővételben keltek el az összes
jegyek, ajánlatos még ma jegyről
gondoskodni!

Vasárnap délután a gyönyörű ze-
néjü és érdekes meséjü

ÉVA GRÓFNŐ

c. szenzációs operett megy, Timár
Ila, Ferenczy, Antók, Unger, Tamás,
Misoga, Sugár és Szigeti Jenő fel-
léptével. Jegyváltás.

Szeretlek — vasárnap esti bemu-
tatójára tömegesen kapkodják a je-
gyeket már két napja, úgy, hogy
már a Szeretlek további sorozatos
előadásaira is kénytelen a pénztár
a jegyeket árusítani.

Szeretlek — négy primadonnája:
Timár, Ferenczy, Kovács Terus,
Tihanyi Jutka. A bonvivanszerep An-
tók Ferenc kezében van. A négy
komikus: Tamás, Misoga, Sugár és
Szigeti Jenő. A rendező: Remete
Géza, a díszlettervező: Bercsényi
Tibor. Vezényel: Szathmáry.

Ifjúsági előadás szerdán délután
3-kor:

GYURKOVICS FIUK.

Minthogy a tanintézet növendékei az
elumult két előadásra elkapkodta a
jegyeket, a f. hó 21-iki délután a
színház megismétli a kiváló daljáték
előadását, hogy a fennmaradt je-
gyekből felnőtteknek is jusson!

TESTEDZÉS

A Debreceni Egyetemi Athletikai
Club atletikai szakosztálya ma,
november 16-án pénteken délután 6
órai kezdettel szakosztályi ülést tart
az Egyetemi Kör külön termében,
amelyre a szakosztály ifjúsági és
senior tagjait ezuton hívja meg az
Elnökség.

Tüzelőanyag

kedvező fizetési feltételek mellett
legutányosabban beszerezhető a

**Tüzelő és Épületfa-
kereskedelmi Rt.-nél.**

Debrecen, Sas-utca 4.

(Kossuth-utca sarok. Kölcsönös
Segélyező palota.)

Kovács Gyula

vaskereskedő Debrecen,
Fő-utca 17. sz. (Bika-szálló mellett sarkon)

Folytonégő kályhák.

Egyszerű és zománc-

zott takaréktűzhelyek.

Kályha-előtét, tálcsák, fászládák. Egészségügyi,
háztartási cikkek és
mindenféle vasárúk
olcsón kaphatók.

TÓZSDE

A pengő Zürichben 90.59^{1/2}

Budapest 90.59 és fél, Berlin 123.77, New-
york 519.60, London 2519, Páris 20.29 és fél,
Milano 27.22, Prága 15.40, Belgrád 9.13, Ba-
karest 3.13, Bécs 73, Amsterdam 208.57 és
fél.

Hivatalos devizaárfolyamok.

Egy angol font 27.73—27.88, száz belga
79.52 és fél—79.82 és fél, száz cseh korona
16.94—17.02, száz dán korona 152.45—153.05,
száz dinár 10—10.06, száz dollár 570.70—
572.70, száz francia frank 22.40—22.60, száz
hollandi forint 229.50—230.50, száz lengyel
zloty 64.10—64.40, száz lei 3.43—3.48, száz
lira 29.85—30.10, száz német márka 136.32—
136.82 és fél, száz osztrák schilling 80.37 és
fél—80.72 és fél, száz svájci frank 110.12 és
fél—110.52 és fél pengő

Gabonatőzsde.

A határidőpiacon az üzleti tevékenység
megélénkülésére és nagyobb arányú vélemé-
nyes vásárlásokra számítanak, ezért már a
tőzsdeidőt megelőzőleg is a névleges jegy-
zések a tegnapi árnívó fölött mozognak. A
márciusi búzát 27, a májusi búzát 27.72, a
márciusi rozsot 24.70, a májusi 25.04, a má-
jusi tengerit 28.74 pengőre értékelték.

A készrúpiacra a forgalom kissé vonta-
tobb volt. A tiszavidéki búzát 25.35—26.10,
a felsőtiszait 25.30—26, az egyéb származásu
búzát 25.15—25.90 pengővel jegyezték faj-
suluy szerint. A rozs ára 22.50—22.70 pengő
között mozgott.

A liszt- és őrléménypiacon a malmok nem
változtatták meg árait. A korpát buda-
pesti paritásban 18.50—18.70 pengővel ie-
gyezték.

A takarmánycikkekpiacán az üzleti tevé-
kenység jelentéktelen volt és csak kisebb
tétel cseréltek gazdát tartott árak mellett.
Ujtengerit 27.25 pengővel kerestek. A zabot
25.15—26.25 pengővel jegyezték. A takar-
mányárpa névleges ára 26—26.25 pengő volt.

Állatvásár.

A sertésvásárra 2767 darab sertést hajtot-
tak fel. Az irányzat lanyha volt. Árak 15-
suuly kg.-ként: zsirsértés öreg Ia 148—152,
IIa 126—136, fiatal nehéz 156—162, közép
140—144, könnyű 90—100, szedett közép 120—
126, angol urasági 140—155, szedett 115—
130, süldő 140—155 fillér.

Patkányt,

egeret, poloskát svábbogarat azon-
nal irthat törvényesen védett ki-
váló minőségű irtószerrrel. Nagyon
olcsón kapható:

STERN festéküzletében
Plac-utca 10. (Bikával szemben.)

Saját érdekében győződjön meg.

M. kir. 6. honvéd vegyesdandár parancsnokság építési osztálya Debrecen.

2080/1928. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény

A berettyóújfalui gyalogsági lakatnyája I. és II. sz. legénységi épületében végzendő:

- I. Bontás,
- II. Földmunka.
- III. Kőműves és elhelyező munka,
- IV. Ácsmunka,
- V. Bádgos munka,
- VI. Asztalos, lakatos, mázó és üvegező munka,
- VII. Műkő

munkák biztosítására f. évi december hó 10-én d. e. 10 órakor a fenti építési osztály irodájában (Debrecen, Péterfia-laktanya) nyilvános egy-ségáron versenytárgyalás tartatik.

2. A munkálatokra vonatkozó ki-írás művelet, ajánlati űrlap költség-vetések, a részletes szállítási és munkafeltételek fenti építési osztály-nál (Debrecen, Péterfia laktanya) és pedig az összmunkákra 3 P (Há-rom pengő), egyes munkákra mun-kanemenként 1 P (Egy pengő) lefi-zetése ellenében hétköznapiakon 9 órától 11 óráig átvehető.

3. Bónatpénz fejében az ajánlati összeg 5%-a teendő le. Kézpénz-biztosíték a Honvédelmi Miniszte-rium: debreceni vegyesdandár letéti számla Debrecen elnevezésű 64.407. sz. pt. csekk számlára fizetendő be, míg óvadékképesnek elismert érték-papírokban leteendő biztosíték bár-mely adóhivatalnál a m. kir. 6. hon-véd vegyesdandár értékletét naplón helyezendő tetébe. (A befizetési la-pok minden postahivatalnál szerez-hető be.) Az ajánlatához a bónat-

pénz letéti nyugtája csatolandó. Egyébként a bónatpénz letételére vonatkozólag a közszállítási sza-bályzat 16. §. 6. pontja az irányadó.

4. A versenytárgyaláson az ajánlattevők vagy igazolt képviselőjük jelenhetnek.

5. Azon pályázók, kik ajánlatuk benyújtásáig a honvédség részére munkát még nem végeztek, szállító-képességüket és megbízhatóságukat annak a kereskedelmi és iparkama-rának bizonylatával tartoznak igaz-olni, mely vállalatuk telephelye szerint erre illetékes. Ilyen pályázók az illető iparimunkák teljesítésére jogosító képességüket ajánlatuk meg-tételekor egyidejűleg igazolni tartoz-nak.

6. Azon ajánlattevők, kik a szó-banforgó iparimunkák teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és an-nak képesítését igazolni kötelesek.

7. Ajánlattevő köteles ajánlatához a munkásbiztosítási köztartozásáról kimutatást csatolni, mert ellen-esenben ajánlata az odaitélésnél fi-gyelembe nem vehető.

Debrecen, 1928. évi november hó 12-én.

A m. kir. 6. honvéd vegyes-dandár parancsnokság
Építési osztálya, Debrecen.

Épület és butor-
vasalások,
fournérok
BÉSZLER LAJOSNÁL
* Széchenyi-utca 2. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 30 fillér és egyszerre három reggeli lapban jelenik meg:

a HAJDUFOLD-ben
a DEBRECENI UJSÁG-ban és a
a DEBRECENI FUGGETLEN UJSÁG-ban.

Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számítatnak. — Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

KIADÓ LAKÁS

Különbejárati
egy vagy két személy részére szépen buto-rozott szoba ágynemű-vel azonnal kiadó, — esetleg ellátással Beth-len utca 26, középső lakás] 3948

Piac utcán
kétszobás udvari lakás forgalmas helyen iro-dának vagy rendelő-nek bérebeadó. Meg-bizottam Máté ingat-laniroda, Piac utca 30. 3901

Egy
különbejárati parket-tes szoba cserépkály-hával, villanyvilágítás-sal kiadó. Széchenyi ut 21., (kert). 1432

Csinosan
butorozott különbejá-ratu szoba fürdőszo-bával kiadó. Erdek-lődni Fischer cipőüz-let, püspöki palota. 3933

Kapu alatti
diskrét bejárati szo-bát keresek „Diskrét” jeligére kiadóhivatalba 1135

Két szoba
irodának esetleg la-kásnak azonnal kiadó Piac u ca 32 II. em. 1134

Utcai szoba
konyha, spájz külön udvar kis családnak kiadó Gyár utca 3. 1132

Különbejárati
csinosan bu'orozott szo'a azonnalra ki-adó. Széchenyi ut 10. 3943

Teljesen
különálló csinosan bu-torozott szoba kiadó. Magos utca 9. 1120

ÜZLETEK

Kiadó
üzlethelyiség műhely-nek vagy bárminek. Árpádtér 26. 1113

Jó forga'mu
étkezde berendezéssel együtt átadó. Cim a a kiadóban. 1425

Uj
libatület nyílik 15-én. Précz Benőné, Szepes-ségi utca 47. 3926

ELLÁTÁS

Teljes ellátással
férfi kvártélyost fölve-szek. Özv. Kovács An-drásné Honvéd u. 9.

ELHELYEKEDÉS

Bejárónó
főzésben jártas felvé-tek 15-ére Timár utca 17. harmadik lakás.

Női
fehérneművarrónőházi varráshoz keresek. — Kossuth utca 59. sz.

Fiatal
bejárólány idős uri asszonyhoz felvétetik. Rákóci u. 11. 1436

K é s z p é n z é r t .

rendkívül olcsón áruljuk téli ka-bátjainkat, szőrmés bekecse-ket, városi bundákat, férfiöltö-nyöket és fiu téli kabátokat.

Vásároljon nálunk magyar áru!, mert:
Magyar munka, magyar jövő,
Magyar boltos, magyar vevő.

Debrecen legnagyobb férfi, fiu és gyermekruha áruháza a

Magyar Ruhai par

Közvetlen a Blka-szálló épületében.

Lakatos
tanulónak fiut kosztra vagy fizetésre felveszek Kossuth utca 11, lakatos műhely 1126

Kereskedelmit
végzett kisasszony perfect gép- és gyorsíró, hibátlan számoló felvételik. Írásbeli ajánlatok személyes jelentkezéssel Kontsek Géza rt. főüzletében.

Segéd,
ügyes tiatalember azon nal felvétetik. Beke női divatház Szentanna 2. 3946

KERESLET

Bejárónó
15-16 éves, ki más uriháznál volt alkalmazásban, könyvvél felvétetik. Fűvészkerutca 9. 1133

Zongorát,
pianinót keresek azonnalra Péterfia u'ca 80. Trafik 3949

AJÁNLAT

Paplant
készíték, javítók, házhoz is megyek, levélhívásra házhoz is megjelenek Paplanvarroda Hajó utca 20 1137

Kitűnő
házikoszt kapható kihordásra is. Hatvan u. 70. I. em. 1442

Diák
ellátást kaphat jutányosan Hatvan u. 70. I. em. 1441

Isztállótrágyáját
ingyen kihordatom. — Közölje címét a kiadóhivatallal. 1830

Selymek
férfi és női szövetek minden elfogadható árban kaphatók Batthyány utca 13 alatt bent az udvarban. — Üzlet átszervezés miatt 3621

Angol és francia
nyelvtanítás. Születeti angol (angliai) és francia diplomás tanítók kizárólag társalgás után tanítanak (háznál is). Dr. Fejes nyelviskola, József kir. h. utca 12 3606

Poloskairtást
ciangázzal és szabádmazott szerrel felölősséggel vállalok. Poloskaszer kapható. — 8 41 telefont tessék hívni. Kossuth u. 47. Nánássy. 3898

Kitűnő
házi kosztot adok bentékezők és kihordók részére. Özv. Rácz Béláné Kandia u. 6. alatt.

Gépszur
endlízés, gombáthuzás Fenyő Sándorné fehérnemű és iparművészeti szalonjában, Piac utca 26-b. 3861

Tisztességes
nő lakást kaphat és kosztot is, ugyanott még pár személy jó házi kosztot kaphat. Nap-utca 25. sz. Pengászné 1437

Tanítás.
Eivállalom kereskedelmista, polgárista fiu vagy leány tanítását. Értésítést a kiadóba. Kereskedelmit végzett gazdász.

Bélyeggyűjtők!
Külföldi bélyegekből dus választék olcsó árakon. Poroszlay ut 51. 1359

Legolcsóbb
tűzelőanyag, szagtalan kő és salakmentes Berentei szén, mely a borsodi szenek között legjobb házi tüzelésre. Kapható kizárólag Gabányi Sándor utóda cégnél, házhoz szállítva is. Csapó u. 28. Telefon 4-49.

INGATLAN

Szatmármegyében
a fehérgyarmati járásban 500 holdnyi tagos airtok gazdasági épületekkel eladó. Ügynökök kizárva. Bővebbet dr. Szőke Sándor ügyvéd, Fehérgyarmat.

Olcsó ház
Apaffy utca 119. sz. ház 2 szoba, konyhából álló lakással óriási nagy udvarral 6 ezer pengőért eladó Teleki utca 40. 3947

Csapó utcai
részen alapincézett adómentes ház beköltözéssel eladó. — Máté ingatlaniroda, Piac u. 30. 3900

Ondódi
állomás mellett 5 és fél hold föld elandó. Értekezni Teleki utca 24. 1103

Virág utca
42. számú hét ablakos uteai frontu sarokház tizennégyeze pengőért eladó. 3913

Thaly Kálmán
utca 4. számú ház 4 lakással jutányos áron eladó. 38.6

Hajduszoboszlón
Rákóczy-ut 5. alatt kettős pékkemence lakással, üzlettel, a forrás előtt 20 szobás szálloda, vendéglő kiadó szanatóriumnak. 707

VÉTEL

Félliteres
ásványvizes üveget — minden mennyiségben veszek. Pglák, Miklós utca 13. 3918

Rádiót
használtat, de jó állapotban, megvételre keresek. Cim a kiadóban. 3917

ELADAS

Jéghűtőszervény
nagy, hentes, mézsáros vendéglősöknek alkalmas, jutányosan eladó Széchenyi u. 34. Csendörkerület 1438

Jókerban
levő hálószoba butor és egyéb ingóságok elköltözés miatt nagyon olcsón eladó. — Csokonai 17. 1435

rajbor eladás
Magas fokuk, literenként is a legalacsonyabb napi áron Arany János utca 30, és Részó Gyula utca 2. sz. Oszlopos furugép és egyéb lakatos szerszám eladó

Krizantérium
olcsón kapható Méliusz tér 13. 1125

Pianino
eladó Bika bérház, II. emelet. 3939

Szekér
lófogatu jókarban olcsón eladó Széchenyi utca 34. szám Csendörkerület 1438

Eladó
20 darab egy és fél éves kövér sertés darabonként cirka százkilencven kiló, két három darabot is lehet belüle venni bővebbi Hajduszóvati Hangyaszövetkezet

Kávésok,
vendéglősök tükrös ülökassza 130 ctmr széles, 2 mtr. magas továbbá asztalok, székek meglepő olcsón eladó Bercsényi u 8 szám 1135

Óbor!
Ujbor! Tisztán kezelt zamatos házibor literenként kapható Poroszlay ut 53. Öt liternél házhoz szállítom. Telefon 16-36. 1359

Szeneskályha
jó karban eladó. Szávay utca 6. 1330

PARENTHÉSY INGATLANFORGALMI ÉS HITELIRODÁJA

Foglalkozik ingatlanok vételével és eladásával a legelőnyösebb feltételek mellett.

Telefon: 5-64. **INGYENES TANÁCSADÁS** Piac-utca 63. sz.

A HAJDUFÖLD REGÉNYEI

Az arkanzászi regulátorok

Irtá: GERSTÄCKER FRIGYES

(A „Hajdúföld” eredeti fordítása)

(25)

„Lehetetlen — nem a medve járt erre?”
„Dehogy is — jó darabban fennebb löttük.”
„Nem lehet a nyomokat felismerni?”
„Nem — de mégis — itt járt a vadász, ez férfi lábnyoma, — kiáltotta Curtis, lehajolva a földre, — és itt még egy másiknak is kellett lennie s mindketten gondosan távpartartották magukat a vértől, hogy nyomait nehogy eltöröljék.”
„Mit jelentsen ez? — dörmögte Roberts, — a talaj elég puha s én egyetlen lábnyomot sem látok a vérben.”
„Azt kellene hinnem, — nevetett Haper, — hogy ezt a vadat már nem követték, ez már le volt terítve. — Nem látja milyen mélyen benyomódtak itt a sarkok! A folyóhoz cipelték és egyáltalán nem csodálkoznám, ha Bahrens lett volna s ma este egy jó darab vadpecsenyét találnánk a házában.”

„Bahrens soha nem hord mást, mint mokaszint, — vélte Curtis fej csóválva, — itt pedig az egyikén turva cipők voltak, a másik pedig olyan bolti csizmát viselt, aminőket nemrég Brown hozott magával Little-Rockból. Azért meglehet, hogy zsákmányukat Bahrens házába vitték.”

„Gyerünk emberek, hagyjuk a nyomokat békében, — kiáltá most Roberts, — a nap mindjárt lehanyatlak s igekeznünk kell, hogy ebből az átkozott nádasból mielőbb kiszabaduljunk. Ha a vadat valóban Bahrens házába szállították s elejtésénél maga Bahrens is jelen volt, akkor ma hatalmas históriát fogunk hallani, — előre tehát!”

„De nézze már, milyen kütönösen viselkedik ez a kutya, — mondotta Harper. — Poppy nem szégyenled magadat? Ez az üvöltés megőrjítő.”

Poppy azonban ez alkalommal egyáltalán nem törődött gazdájával, hanem időről-időre megszimatolva a körülötte pirosuló vérfoltokat, olyan siralmasan vonított, hogy a haszontalan szarvasvadászatról visszatért hound-ok is körégyülekeztek s orrukat az ég felé emelve, maguk is bekapcsolódtak a borzalmas panasz-koncertbe.

„Gentlemen! — kiáltotta Roberts, hirtelen megállva s élesen szemügyrevéve kutyáját, — itt valami nincs rendben — Poppy tulságosan okos állat, hogy ok nélküli ilyen érzelmekeket áruljon el — azzal a vérrel hiba van — az nem állattól származik — hanem embervér!”

„Az ördögbe is!” — kiáltotta Curtis, aggodalmasan tekintve körül társain.

„Kisérjük csak le a nyomokat a folyóig, — folytatta Roberts — ott majd felvilágosítást nyerrünk, vagy legalább is megjegyezhetjük a helyet, ahol holnap tovább kutathatunk. Itt megy a nyom — elég világos — az apróbb bokrokat letaposták, a test súlyos lehetett. — Ha vadról lenne szó, a hordozói elől és hátul mentek volna, egy sorban, itt pedig mindketten oldalait haladtak, a teher két oldalán.”

„Irtódom, ha a vérré nézek” — mondotta a szatócs megborzadva.

„Ez azért van, mert még nem régen került Arkanzászba, — jegyezte meg Curtis, — ha egyszer már tíz évet tölt az államban, mint én, közömbössé válik az ilyen dolgokkal szemben. Nem egy hullát láttam, mióta itt lakom, nem egy meggyilkolt temetésénél segédkeztem — az ember igazán hozzászokik. Csak egyetlen-egyszer nekem is tulságos sok volt...”

„Hagyjon fel most a históriájával, — kiáltotta Roberts kelletlenül, — elég borzalom ez itt, a szemünk előtt, semhogy még a maga nagy „hulla-

nézésével” is előrukkoljon — engedjük pihenni a holtakat.”

„Mondja el nekem a történetet, — esengett a szatócs, — ilyesmit mindig szívesen hallgatok.”

„Majd máskor, — válaszolta Curtis, — de már ott a folyó, talán ráakadunk arra, amit keresünk.”

„Itt tették le terhüket, — mondotta Roberts, — ember — vagy szarvas, innen mindenesetre a vizen vitték tovább.”

Curtis letérdelt s arcát mélyen leszegve, gondosan vizsgált meg minden jelt, ami a lágy talajba lenyomódott. Végül hirtelen felugrott: „Ember volt, — kiáltotta, — itt — itt a fejének a nyoma a puha parti földön. — Biztosan felismerhetik — ott — mindjárt a fekete vér-sáv mellett — a sárga levél előtt...”

„Igen, valóban, — mondotta Roberts, aki ugyancsak átkutatta a helyet, — ember volt — itt fekiadt a keze, az egyik körmének ott látszik pontos lenyomata. Gentlemen — itt gyilkosság történt — ez kétségtelen. Holnap vissza kell térnünk, hogy a dolgot alaposabban felderíthessük — ma már késő van. Ha még tíz percig maradunk a nádasban, itt kell táboroznunk, mert a sötétségben lehetetlen kitalálni a sűrűségből. Holnap korán reggel megkísérleljük, vajjon nem találjuk-e meg az áldozatot, vagy a tettest. Most induljunk innen, borzadok ezen a helyen.”

A férfiakat nem kellett biztatni, hogy távozzanak. Hallgatagon vágta késeikkel utat a nádon kereszttül, alkonyi félhomályban találták fel lovakat s nyeregbe szállva, éles ügetésben indultak el a meglehetősen ritka erdőn át a nádas és bozót között, míg a teljes sötétség beállta előtt meg nem érkeztek a Petite-Jeanne gázlójához, melynek oldalán állott az öreg Bahrens kis kunyhója, akit a szomszédság a nem éppen megtisztelő „hazug Bahrens” néven ismert.

(Folytatjuk.)